

EXIT

Zenés utazás a köztes létben
a Tibeti halottaskönyv alapján
a M.A.Y.A. (Music As You Are)
előadásában

A HALÁL RÓL

A halál misztériuma minden embert foglalkoztat. Mindannyiunk egyetlen közös sorsa. A halál az életnek épp olyan részjelensége, akár a születés. A túlvilág fogalma egyidős az emberi eszméléssel. A halálhoz vezető út (maga az élet), a halál pillanata és a halál utáni sorsunk, illetve ezek összefüggései a különböző vallásokban és a tudományos megközelítésben egyaránt fontos, sokat tárgyalt témakörök. Az emberek általánosságban kételkednek abban, hogy a lélek a testtel együtt megszűnik a halál pillanatában. A keresztények és a muszlimok szerint az túlvilágon a pokol vagy a mennyek országa vár ránk aszerint, hogy hogyan éltük le életünket. A keleti vallások többségében, így a tibeti buddhizmusban is; a lélekvándorlás és a karma az életről és a halálról való gondolkodás alapja. A tudomány sem zárja ki a halál utáni továbblétezés lehetőségét, bár sem alátámasztani, sem cáfolni nem sikerült még ezt a feltevést a tudomány által elfogadott módszerekkel.

A TIBETI HALOTTASKÖNYVRŐL

A Tibeti halottaskönyv azért kiemelkedő jelentőségű, sőt egyedülálló mű a halál témakörében, mert nagyon pontosan, használati útmutató jelleggel ír a történésekről. Beszámol arról, hogy a halál pillanatában, illetve azt követően, egészen az újjászületésig mit tapasztal az elhunyt szelleme; illetve tanácsokat, utasításokat ad a halott mellett maradó tapasztalt mesternek (papnak vagy családtagnak) arra vonatkozóan, hogy hogyan kell segíteni a szellemet abban, hogy kiszabaduljon a köztes létből, de ne egy anyaölbe térjen vissza, hanem az anyag nélküli, tökéletes létezésbe. Az ember, vagyis az emberi szellem célja tehát az újjászületések akár egyébként örökké tartó körforgásából, az állandó létforogatóból való kiszabadulás és megérkezés az örök nyugalomba, ahol megszűnik minden szenvedély, félelem és szenvedés. Ott már megszabadulunk a karmánktól és nincs további élményünk, nincs további sorsunk. Ez a valódi, örök és állandó létezés, a vágyak kialvásának állapota, a nirvána.

A tibetiek szerint a halál beállta után elkezdődik egy folyamat, amely negyvenkilenc napig, vagyis hét héten keresztül tart. Ezalatt a Szellem jól leírható élményeken megy keresztül. Egy, a válásban járatos egyénnek, a Mesternek az a feladata, hogy a köztes létbe kerülő Szellemhez szóljon, irányítsa azt, segítsen neki megvilágosodni, felismerni azokat a lényeket, helyzeteket és eseményeket, amelyeket tapasztal. Pontosabban annak a felismerése a cél, hogy mindazok a jelenségek, amelyek valóság-nak tűnnek a Szellem számára, nem valódiak, csupán a halál után a Szellemből kiáramló, életszerű víziók. A tiszta tudat felismerése a megvilágosodás kulcsa, és a megvilágosodás az út az újjászületés elkerüléséhez. A Mester feladata, hogy felolvassa halottaskönyvben leírt szövegeket. A mű eredeti címe éppen ezért „A köztes létből hallás útján való szabadulás”. Közvetlenül a halott fülébe, majd később, a test elmúlása után egyszerűen a levegőbe kell mondani a felolvasott szöveget, és minél többször hangoznak el az utasítások, annál nagyobb az esélye a megszabadulásnak. Ha az egyén már életében hallotta a halottaskönyv szövegeit, az még inkább hozzásegíti őt a szenvedés elkerüléséhez.

A halál utáni állapotban a tudat és az érzékelés tisztább és pontosabb, mint a fizikai élet során volt. A lélek tökéletes. Számos állomása van a Szellem utazásának a köztes létben, amelyben megtörténhet a megvilágosodás. Amennyiben azonban minden ilyen lehetőség kudarcba fullad, a léleknek nem marad más választása, mint kiválasztani a számára és a karmája számára legmegfelelőbb anyát, és újra testet ölteni a földön. Az utolsó pillanatig tart a Mester erőfeszítése a lélek megmentésére, és amikor az újjászületés elkerülhetetlenné válik, még rendelkezésre áll néhány állomás, ahol a Szellem tehet az állatként való újjászületés, majd a (vallási értelemben) szegény helyre való leszületés ellen.

AZ EXIT ELŐADÁSRÓL

Műünkben, az EXIT-ben a Tibeti halotaskönyv tematikáját követve mutatjuk be a Szellem élményeit a köztes létben. A „koncept”, összefüggő zenemű egyes számait narrációs részek kötik össze, ahol a Mester szól az elhunythoz. Az énekes szerepe pedig maga a Szellem, amely „megéli” a köztes lét eseményeit, majd pedig az újjászületést. A most következő, rövid leírás segítségével támpontokat szeretnénk adni ahhoz, hogy a produkció egyes számai az eredeti könyv, és ennek megfelelően a lélek tapasztalásainak mely állomását dolgozzák fel, segítve ezzel a mű megértését.

ÓSFÉNY

Az előadás azon a ponton kapcsolódik be az utazásba, amikor elkezdődik a haldoklás folyamata. A tibeti tanítások szerint ezekben a pillanatokban az ego illúziója összeomlik, érzeteinket kusza, kaotikus gondolatfolyamok lepik el, és mivel ezek ismeretlenek számunkra, félelem lesz úrrá rajtunk.

A „Ne félj...” című narrációs részben a Mester első ízben szólítja meg a Szellemet. Nyugalomra inti, ezzel elkezdődik a felkészítés egy olyan tudatállapot elérésére, amely a megértéshez, megvilágosodáshoz vezethet.

A tibetiek a haldoklás folyamatát négy őselem kölcsönhatásának segítségével szemléltetik. Kezdetben a haldokló nyomást érzékel a testén, ekkor a „föld vízbe merül”. Később a jéghidegség, majd a tűzforróság érzete következik. Ekkor „a víz tűzbe merül”. Ezután a haldokló azt tapasztalja, hogy a teste elbomlik, akkor „a tűz levegőbe merül”. Eztán a testérzet ellágyul. Végül a Szellem szembetalálkozik egy intenzív, vakító fényességgel, ami a tibetiek szerint a Tudat tiszta természetének fénye, az Ósfény, Ekkor rendszerint megszűnik a tudat és a test kapcsolata, a belső légzés, beáll a halál. Ez az EXIT pillanata. A fénnel való isteni természetű egyesülés teljesíti be az emberi életet.

Ez akkor következhet be, ha az elhunyt a valóság, a tiszta tudat felismerésén keresztül ezen a ponton megvilágosodik. A Mester ebben segíti a halott Szellemet. Ekkor megvalósul a megszabadulás és az állandó létforgatag véget ér.

BÉKÉS ISTENSÉGEK, HARAGVÓ ISTENSÉGEK

Amennyiben a tiszta Ósfénnyel való azonosulás sikertelen, néhány nap után a köztes lét következő állomásán a Szellem a valóság illúziójával néz szembe. Szörnyek, utak, fények és istenek között bolyong. A „Nagyon figyelj...” című narrációs darabban a Mester feladata és a megszabadulás kulcsa továbbra is az illúzió valóságának felismertetése, hogy az elme a Tudásba fogódzva szembesüljön önnön jelenésével, és megértse, hogy mindezek a tapasztalások saját elméjének szülöttei. Minden lehetséges ponton ezt próbálja elfogadtatni és megértetni a Mester a Szellemmel a későbbiekben is. A kóborló Szellem új, vélt teste teljesen megegyezik a fizikai testtel, de valójában csupán tudati kivetülés, így tökéletes és természetfeletti képességekkel bír.

Ebben a kiteljesedett állapotban jelennek meg a következő hét napon a Békés Istenségek, amelyek vágyakat, függőségeket, hajlamokat és érzéseket ébresztenek, majd a következő hét napon a Haragvó Istenségek, amelyek a szenvedések megjelenítésével segítik a Szellemet a kiteljesedésben. A feladat felismerni, hogy ezek az istenségek sem léteznek, bármilyen valóságosnak is tűnnek. E felismeréssel elérhető a megvilágosodás.

AZ ÍTÉLET

Ha továbbra is elmarad a felismerés, a Szellem a Halálistenséggel találkozik, aki a karma tükréből látja az elhunyt korábbi életeiből felidézhető jó- és gonosztetteket, és ennek alapján ítélkezik a Szellem további lehetőségeiről, új testbe való megszületésének körülményeiről. Egyfajta visszapillantás ez a korábbi élet(ek)re. Azonban ezen a ponton is, ahogyan mindeddig, az elme megvilágosodhat, elfogadhatja, hogy sem a Halálistenség, sem pedig az Ítélet nem létező, mint ahogy a lélek valóságán kívül semmi sem az.

Végső soron minden ítélkezés a Szellem saját tudatán belül zajlik le. Ő az ítélkező és az elítélt is. A Szellemnek ezután még számos lehetősége van – felismerés és elfogadás útján – elzárni az anyaöl küszöbét és szabadulást nyerni.

ÉSZAK, KELET DÉL, NYUGAT

Amennyiben a megvilágosodás és a szabadulás ismét elmarad, az átlényegült tudat újabb állomáshoz érkezik a köztes létben. Megjelenik a halott elmúlt élete iránt érzett vágyódás, és ezzel együtt a tökéletesedés iránti vágy. Egy új test születik, ami már hasonlatos ahhoz, amelybe a lélek újra meg fog születni. Annak érdekében, hogy az újjászületés a lélek számára megfelelő helyen és módon történhessen meg, ebben az állapotában a Szellem képes arra, hogy megismerje a világot azáltal, hogy annak négy égtáját bejárja, s közben elkezdődnek azok a folyamatok, amelyek az anyaölhöz kezdik taszítani: sötétség, zajok, természeti erők jelennek meg. A Szellem tapasztalásai jelek, amelyek itt már arra engednek következtetni, hogy hová és milyen alakban fog megtörténni a leszületés.

A Mester feladata itt is az, hogy tudatosítsa, hogy ezek a jelenségek nem léteznek, és ezért nem szabad és nem érdemes menekülni. A zenemű négy tételben, az Észak, Kelet, Dél és Nyugat című számokban mutatja be a világtájak jellemző aspektusait a Szellem szemszögéből.

MATRIX

Az anyaöl küszöbe bezárásának utolsó módja az, ha a Szellem átadja magát az Ürességnek. Ez az üresség nem a közönséges értelemben vett semmi üressége, hanem Üresség, melynek természete befolyásolható, és a tudatot tisztává és világossá teheti. A köztes lét történéseinek utolsó állomása az anyaöl, vagyis a Matrix. Számos megpróbáltatáson, érzékelésen és döntésen keresztül jut el a lélek idáig, és a Mester ekkor abban próbál segíteni, hogy a Szellem felismerje a megtévesztő érzeteket, vonzalmakat és az újjászületés előnyös helyen, előnyös testben (vagyis emberként) és (vallási értelemben) nemes családban történhessen meg. Ezzel megvalósul a testet öltött lényeg: világra születik az Ember.

A M.A.Y.A.
(Music As You Are)
EGYÜTTESRŐL

A M.A.Y.A. (Music As You Are) elsősorban a 90-es években aktív „You and I” együttes tagjaiból újjászerveződött progresszív rock együttes, amely első projektjeként a You and I által komponált, és 2000-ben kiadott EXIT című album átdolgozott és kibővített változatának színpadra vitelét tűzte ki céljául. Az EXIT a kritikusok által méltatott alkotás, megszületése után nemzetközi sikereket ért el, ám a You and I néhány koncert után 2001-ben feloszlott, és az EXIT történetét azóta senki nem „mesélte el”. A M.A.Y.A. az eredeti 56 perces művet korábbi You and I szerzemények felhasználásával mintegy másfél órára bővítette, és a narrációs szövegek is átdolgozásra, kiegészítésre kerültek. A művet magyar és angol nyelven is bemutatják. A zenekar tagjai nem buddhisták, de mint a művészek általában, nyitottak és fogékonyak a filozofikus és metafizikus témák iránt. Szándékosan nem szerepelnek a buddhista terminológia idegen szavai sem a műben, sem ebben a leírásban.

A M.A.Y.A.
(Music As You Are)
TAGJAI:

Garda Zsuzsa – ének
Fecske Dávid – gitár
Gosztola Péter – basszusgitár
Szabó Gergő – billentyűs hangszerek
Galántai Zsolt – dobok
Nádházi Tamás – percussion és effektek

A M.A.Y.A. (Music As You Are) névválasztás mögött számos gondolat húzódik. Az EXIT produkció szempontjából a legfontosabb azonban az, hogy a keleti hagyomány ősi tanítása szerint az egyetlen valóság a lélek, minden egyéb csak káprázat. Ennek a káprázatnak a neve maya.

© 2018. Music As You Are

www.mayamusic.hu